

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Mezinárodní ekonomické právo

- je součástí mezinárodního práva veřejného
- zabývá se ekonomickými vztahy mezi subjekty MPV
- má výrazný vliv na samotné soukromoprávní mez.obchodní transakce
  - mezinárodní obchodní systém (WTO)
  - mezinárodní finanční a měnové právo
  - mezinárodní právo rozvoje
  - mezinárodní investice

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Mezinárodní ekonomické právo

Prameny :

- **mezinárodní obyčej** (imunita státu, odpovědnost státu, minimální standard zacházení např. u vyvlastnění, námořní právo)
- **mezinárodní smlouvy**
- **soft law** (vytvářeno některými mez. organizacemi – etické kodexy)

Z počátku bilaterální vztahy.
Multilaterality při úpravě mez.ekonomických vztahů – relativně nové, po II.sv.válce

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Mezinárodní smlouvy

- **dvoustranné vs. mnohostranné**
- **erga omnes vs. inter partes**
- **podle předmětu** – obchodní spolupráce, regulace obchodu, daňové otázky, celní otázky, vytvoření mez.organizace, unifikace úpravy soukromoprávních vztahů
- **v ekonomické oblasti pravidelně definují postavení osob/zboží na území smluvních států = režimy.**

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Mnohostranné MS regulující obchodní aspekty

- **nejznámější = GATT, GATS**
- **komoditní dohody** = regulace trhu s určitými **produkty**, typicky zemědělskými – např. cukr, čaj, obilí. Často zainteresovány rozvojové státy.
Účel = udržet určitou cenovou hladinu, exportní stabilita.
Stojí mimo GATT/WTO.

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Další typy mnohostranných MS

- **vytvářejících mez.organizace**
- **vytváření celků bez subjektivity** = oblast volného obchodu, celní unie (NAFTA, LAFTA, CEFTA, ESVO)
- **unifikace určitých právních otázek** (CISG, Bruselská úmluva o pravomoci a uznání a výkonu cizích soudních rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních, Římská úmluva o právu rozhodném pro závazky ze smluv)

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Subjekty MPV - STÁT

- **různé role**
  - **spolutvůrce MS**
  - **normotvůrce** vnitrostátního veřejného práva
  - **obchodník** → problematika **imunity**
- **imunita – stát nemůže podléhat pravomoci orgánu jiného státu (vychází se suverenity)** v praxi již vyřešeno, dříve velké problémy
  - **procesní imunita** = podřízení státu pod pravomoc orgánu jiného státu (soud)
  - **exekuční imunita** = exekuce majetku státu na základě rozhodnutí orgánu jiného státu

Snímek 4

- A1** Mezi smlouvami navzájem neexistuje žádné propojení. Některé z nich vytvářejí mezinárodní organizace (Mezinárodní organizace pro přírodní kaučuk, Mezinárodní organizace pro kávu).
- a) dohody, které stanoví jen určitá neformální pravidla. Do této skupiny jsou řazeny případy, kdy existují buďto mezivládní konzultační výbory exportujících a importujících zemí (například obchody mající za předmět zinek, kopru), anebo konzultační útvary (v rámci FAO pro citrusové ovoce, čaj, banány atd.) či gentlemanské dohody týkající se cen a kvót (cukr, čaj, rýže).
- b) dohody, které přinášejí regulaci dané oblasti. Jde o úmluvy smíšené povahy (mezi exportujícími a importujícími zeměmi) nebo úmluvy zasahující jen země exportující nebo jen země importující. Jde například o oblast obilí, kaka, ropu, cín, kaučuk. Některé z těchto dohod se zabývají jen odstraněním překážek obchodování, jiné přímo intervnují na trhu, zabývají se problematikou cen, soutěže, kvót, zřízením vyrovnávacích skladů (tzv. buffer stocks).

Administrator; 24.9.2006

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Imunita

? jak je to s imunitou, když stát vystupuje jako obchodník ?

- tradiční koncepce** = stát má absolutní imunitu, není rozhodující, jakou činnost vykonává. Stát se ale může imunity vzdát (výslovně vs. např. podepsání rozhodčí smlouvy)
- zúžený, omezený přístup** = je rozhodující účel činnosti, kterou stát vykonává

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Státy rozvojové a rozvinuté

Aspekt důležitý pro zacházení v některých oblastech – obchod. Udělování např. preferenčních a nerekipročních režimů, ve WTO, výhodnější úvěry od Světové banky.

definice rozvojového státu :

- zaostalé zemědělství, mizivý průmysl, většina obyvatel zaměstnána v prvovýrobě
- nízká úroveň výrobních prostředků
- nízká úroveň důchodu na hlavu
- vysoký přírůstek obyvatelstva, pro který není výživa
- vysoká negramotnost, nemocnost, úmrtnost
- **sebehodnocení státu** – hraje důležitou roli

státy nejméně rozvinuté, méně rozvinuté, nově industrializované

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Mezinárodní organizace

- jejich role při úpravě mez.obchodu/v oblasti mez.ekonomické spolupráce je velice podstatná
- jsou fóry pro projednání změn, poskytují finanční prostředky

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Univerzální mez.organizace

- **OSN** - Valné shromáždění
  - Rada bezpečnosti
  - Hospodářská a sociální rada (ECOSOC)
  - Komise pro mezinárodní právo obchodní (UNCITRAL)
  - Konference pro obnovu a rozvoj (UNCTAD) :
řešení obchodu zejména ve vztahu k rozvojovým státům.
Spojováno s komoditními dohodami (káva, kakao, juta, cukr, obiloviny, olivový olej, kaučuk, zinek, nikl, měď)
  - Organizace pro průmyslový rozvoj (UNIDO)
- **Bretton-woodský systém, WIPO, UNIDROIT**

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Regionální organizace

- **Evropa**
  - **ES, Rada Evropy, OECD** - podpora ekonomického růstu a zaměstnanosti, rozvoj obchodu. **EBRD** (Evropská banka pro obnovu a rozvoj) – podpora transformace zemí St+V. Evropy.
- **Afrika**
  - **UDEAC, CEMAC, ECOWAS, AMU, EAC, COMESA**
- **Asie**
  - **ASEAN, APEC, SAARC**
- **Amerika**
  - **MERCOSUR** (zóna volného obchodu), **CARICOM** (společný trh)

Snímek 8

JV1 cca 48 zemí, jako např.: Angolu, Bangladesh, Benin, Burkinu Faso, Burundi, Středoafričskou republiku, Čad, Kongo, Djibuti, Gambii, Guineu, Haiti, Lesotho, Madagaskar, Malawi, Maledivy, Mali, Mauretánii, Mosambique
Jiří Valdhans; 25.9.2006